

Bruselj, 24.8.2020
COM(2020) 455 final

2020/0214 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

**o dodelitvi začasne podpore Poljski na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev
tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba Sveta 2020/672 (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu SURE) določa pravni okvir za zagotavljanje finančne pomoči Unije državam članicam, ki se zaradi izbruha COVID-19 soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami ali jih takšne motnje resno ogrožajo. Podpora v okviru instrumenta SURE je v prvi vrsti namenjena financiranju shem skrajšanega delovnega časa ali podobnih ukrepov za zaščito zaposlenih in samozaposlenih, da se tako zmanjša obseg brezposelnosti in izgube dohodka, poleg tega pa tudi financiranju nekaterih ukrepov, povezanih z zdravjem, zlasti na delovnem mestu.

Poljska je 6. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije na podlagi uredbe o instrumentu SURE. Komisija se je v skladu s členom 6(2) uredbe o instrumentu SURE posvetovala s poljskimi organi, da bi preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, sprejetimi zaradi pandemije COVID-19. Pomoč se nanaša na:

- (1) začasno znižanje prispevkov za socialno varnost za samozaposlene in podjetja, ki zaposlujejo do 50 ljudi, namenjeno zaščiti delovnih mest v odziv na izbruh COVID-19. Znižanje se je uporabljalo za obdobje od marca do maja 2020. Subjekti, ki zaposlujejo do 10 oseb in – v večini primerov – samozaposlene osebe, so lahko zaprosili za polno znižanje, medtem ko je znižanje za subjekte, ki zaposlujejo 10 do 50 oseb, znašalo 50 %;
- (2) nadomestilo za prekinitev poslovanja za samozaposlene osebe in tiste, ki delajo po civilnopravnih pogodbah ter so se jim zaradi krize zmanjšali prihodki. Ukrep zajema pavšalno nadomestilo za samozaposlene (v višini 50 % oziroma 80 % minimalne plače – odvisno od obsega zmanjšanja prihodkov) in tiste, ki delajo po nestandardnih pogodbah o zaposlitvi (v višini do 80 % minimalne plače), da se jim nadomesti izpad prihodkov;
- (3) subvencije za plače in prispevke za socialno varnost, katerih višina je odvisna od zmanjšanja prometa zaradi krize. Podjetja lahko ne glede na svojo velikost zaprosijo za začasno sofinanciranje stroškov za plače in prispevke za socialno varnost;
- (4) subvencije za samozaposlene osebe brez zaposlenih. Subvencije zagotavljajo začasno sofinanciranje dela stroškov za poslovanje podjetja, ki jih imajo fizične osebe brez zaposlenih. Znesek je odvisen od obsega zmanjšanja prometa in znaša od 50 % do 90 % minimalne plače;
- (5) ukrep, ki zagotavlja posojila, ki se lahko pretvorijo v nepovratna sredstva, za samozaposlene, mikropodjetja in nevladne organizacije. Ukrep zagotavlja mikro posojila v vrednosti do 5 000 PLN. Posojila se lahko pretvorijo v nepovratna sredstva, če upravičenec posluje še tri mesece po plačilu posojila. Poljska je Komisiji predložila ustrezne informacije.

Komisija glede na razpoložljiva dejstva predlaga Svetu, da sprejme izvedbeni sklep o odobritvi finančne pomoči Poljski v skladu z uredbo o instrumentu SURE v podporo zgoraj navedenim ukrepom.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Ta predlog je v celoti skladen z Uredbo Sveta 2020/672, na podlagi katere je predložen.

Predlog dopolnjuje drug instrument prava Unije za zagotavljanje podpore državam članicam v izrednih razmerah, in sicer Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (Uredba (ES) št. 2012/2002). Uredba (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja navedeni instrument, da bi se razširilo njegovo področje uporabe na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju in opredelile posebne dejavnosti, upravičene do financiranja, je bila sprejeta 30. marca.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je del sklopa ukrepov, pripravljenih v odziv na trenutno pandemijo COVID-19, kot je „naložbena pobuda v odziv na koronavirus“, in dopolnjuje druge instrumente, ki podpirajo zaposlovanje, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)/InvestEU. Z uporabo izposojanja in posojanja za podporo državam članicam v tem konkretnem primeru izbruha COVID-19 bi ta predlog zagotavljal drugo raven zaščite za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, s čimer bi pomagal ohranjati delovna mesta ter s tem zaščititi zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za ta instrument je Uredba Sveta 2020/672.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog je odziv na prošnjo države članice in odraža evropsko solidarnost z zagotavljanjem finančne pomoči Unije v obliki začasnih posojil državi članici, ki jo je prizadel izbruh COVID-19. Takšna finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter jim pomaga ščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti in izgube dohodka.

Podpora bo pomagala prizadetemu prebivalstvu in pripomogla k blažitvi neposrednih družbenih in gospodarskih posledic krize COVID-19.

- **Sorazmernost**

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga Svet lahko pravočasno sprejel, posvetovanja z zainteresiranimi stranmi ni bilo mogoče izvesti.

- **Ocena učinka**

Zaradi nujnosti priprave predloga ocena učinka ni bila izvedena.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Komisija bi morala imeti možnost najema posojil na finančnih trgih z namenom nadaljnega posojanja državi članici, ki zaprosi za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE.

Poleg jamstev, ki jih dajo države članice, okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju,
- oblikovanje posojilnega portfelja, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in čezmerno izpostavljenost do posameznih držav članic, hkrati pa zagotavlja, da se državam članicam, ki najbolj potrebujejo pomoč, lahko zagotovijo zadostna sredstva, ter
- možnosti obnovitve dolga.

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dodelitvi začasne podpore Poljski na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19¹ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Poljska je 6. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije, da bi dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in njegovih socialno-ekonomskih posledic za delavce.
- (2) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Poljska sprejela za zaježitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, bodo po pričakovanjih zelo močno vplivali na javne finance. V skladu z napovedjo Komisije iz pomladi 2020 naj bi primanjkljaj sektorja država Poljske do konca leta 2020 znašal 9,5 % bruto domačega proizvoda (BDP), dolg sektorja država pa 58,5 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2020 naj bi se BDP Poljske v letu 2020 zmanjšal za 4,6 %.
- (3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile na Poljskem. To je povzročilo nenadno in močno povečanje javnofinančnih odhodkov Poljske, povezano z znižanjem prispevkov za socialno varnost za samozaposlene ter za podjetja z do 50 zaposlenimi, nadomestilom za prekinitev poslovanja za samozaposlene in zaposlene po civilnopravnih pogodbah, subvencijami za plače in prispevke za socialno varnost, subvencijami za samozaposlene osebe brez zaposlenih ter posojili, ki se lahko pretvorijo v subvencije, za samozaposlene, mikropodjetja in nevladne organizacije, kot je opisano v uvodnih izjavah 4 do 8.
- (4) Natančneje, z „Zakonom z dne 2. marca 2020 o posebnih rešitvah v zvezi s preprečevanjem, ukrepanjem proti in izkoreninjenjem COVID-19, drugih nalezljivih boleznih in kriznih razmer, ki so jih povzročile“², kot je naveden v prošnji Poljske z dne 6. avgusta 2020, je bilo uvedeno začasno znižanje prispevkov za socialno varnost za samozaposlene in podjetja z do 50 zaposlenimi, namenjeno zaščititi delovnih mest v odziv na izbruh COVID-19. Znižanje se je uporabljalo za obdobje od marca do maja 2020. Subjekti, ki zaposlujejo do 10 oseb in – v večini primerov – samozaposlene osebe, so lahko zaprosili za polno znižanje, medtem ko je znižanje za subjekte, ki

¹ UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

² Uradni list iz leta 2020, postavka 374, kot je bil spremenjen.

zaposlujejo 10 do 50 oseb, znašalo 50 %; Začasno znižanje prispevkov za socialno varnost se lahko šteje za ukrep, podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj je njegov namen zaščititi samozaposlene pred zmanjšanjem ali izgubo dohodka, pri podjetjih z do 50 zaposlenimi pa podpira tiste zaposlene, ki ostanejo zaposleni do konca trajanja ukrepa. Začasno znižanje prispevkov za socialno varnost pomeni izpad prihodkov za vlado, ki se za namen izvajanja Uredbe Sveta 2020/672 lahko šteje za enakovrednega javnofinančnim odhodkom.

- (5) Poleg tega so organi uvedli nadomestilo za prekinitev poslovanja za samozaposlene osebe in tiste, ki delajo po civilnopravnih pogodbah ter so se jim zaradi krize zmanjšali prihodki. Ukrep zajema pavšalno nadomestilo za samozaposlene (v višini 50 % oziroma 80 % minimalne plače – odvisno od obsega zmanjšanja prihodkov) in tiste, ki delajo po nestandardnih pogodbah o zaposlitvi (v višini do 80 % minimalne plače), da se jim nadomesti izpad prihodkov.
- (6) Uvedene so bile subvencije za plače in prispevke za socialno varnost, katerih višina je odvisna od obsega zmanjšanja prometa zaradi krize. Podjetja lahko ne glede na svojo velikost zaprosijo za začasno sofinanciranje stroškov za plače in prispevke za socialno varnost. Subvencije za plače in prispevke za socialno varnost se lahko štejejo za ukrep, podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj zadevajo odhodke, ki nastanejo podjetjem, ki uvedejo delo s skrajšanim delovnim časom, prostovoljno skrajšajo delovni čas ali kadar so zaposleni ostali zaposleni ves čas do trenutka zadnjih razpoložljivih podatkov o realizaciji, saj je pogoj za izplačilo subvencije, da podjetja ohranijo zaposlitve, bodisi v obdobju skrajšanega delovnega časa bodisi do trenutka zadnjih razpoložljivih podatkov o realizaciji.
- (7) Organi so uvedli subvencije za samozaposlene osebe brez zaposlenih. Subvencije zagotavljajo začasno sofinanciranje dela stroškov za poslovanje podjetja, ki jih imajo fizične osebe brez zaposlenih. Znesek je odvisen od obsega zmanjšanja prometa in znaša od 50 % do 90 % minimalne plače.
- (8) In končno, organi so uvedli ukrep, ki zagotavlja posojila, ki se lahko pretvorijo v nepovratna sredstva, za samozaposlene, mikropodjetja in nevladne organizacije. Ukrep zagotavlja mikro posojila v vrednosti do 5 000 PLN. Posojila se lahko pretvorijo v nepovratna sredstva, če upravičenec posluje še tri mesece po plačilu posojila. Ker se lahko v skladu z Uredbo (EU) 2020/672 podprejo samo javnofinančni odhodki, bi bilo treba podpreti samo odhodke v zvezi s posojili, ki se pretvorijo v nepovratna sredstva.
- (9) Poljska izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Poljska je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 11 668 118 894 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker se nanaša na nove ukrepe in razširitev obstoječih ukrepov, ki zajemajo velik delež podjetij in delovne sile na Poljskem.
- (10) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala s Poljsko ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, ki je neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi.

- (11) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Poljski pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19.
- (12) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 PDEU. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo v skladu s členom 108 PDEU obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.
- (13) Poljska bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Poljska izvršila navedene odhodke.
- (14) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Poljske, pa tudi prošenj za finančno pomoč v skladu z Uredbo (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti. Zlasti je bil določen znesek posojila za zagotovitev skladnosti z bonitetnimi pravili, ki se uporabljajo za posojilni portfelj, kot je določeno v Uredbi Sveta (EU) 2020/672 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Poljska izpolnjuje pogoje iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672.

Člen 2

1. Unija da Poljski na voljo posojilo v znesku največ 11 236 693 087 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.
2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, dodeljene s tem sklepom, je 18 mesecev od prvega dne po začetku veljavnosti tega sklepa.
3. Komisija zagotovi Poljski finančno pomoč Unije v največ deset obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega obroka je lahko daljša od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V takih primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 ni presežena, ko so izplačani vsi obroki.
4. Prvi obrok se sprost ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
5. Poljska plača strošek financiranja Unije iz člena 4 Uredbe (EU) 2020/672 za vsak obrok ter vse pristojbine, stroške in odhodke Unije, ki izhajajo iz financiranja.
6. Komisija odloča o obsegu in sprostitvi obrokov ter velikosti tranš.

Člen 3

Poljska lahko financira naslednje ukrepe:

znižanje prispevkov za socialno varnost, kot je določeno v členu 31zo Zakona z dne 2. marca 2020 o posebnih rešitvah v zvezi s preprečevanjem, ukrepanjem proti in izkoreninjenjem COVID-19, drugih nalezljivih bolezni in kriznih razmer, ki so jih

povzročile, za del odhodkov v zvezi s podporo za samozaposlene osebe, za podjetja z do 50 zaposlenimi pa za del odhodkov v zvezi z zaposlenimi, ki so ostali ves čas zaposleni;

nadomestilo za prekinitev poslovanja za samozaposlene osebe in tiste, ki delajo po civilnopravnih pogodbah, kot je določeno v členih 15zq in 15zua Zakona z dne 2. marca 2020 o posebnih rešitvah v zvezi s preprečevanjem, ukrepanjem proti in izkoreninjenjem COVID-19, drugih nalezljivih bolezni in kriznih razmer, ki so jih povzročile;

subvencije za plače in prispevke za socialno varnost za podjetja, ki uvedejo delo s skrajšanim delovnim časom, prostovoljno skrajšajo delovni čas ali kadar so zaposleni ostali zaposleni ves čas, kot je določeno v členih 15g, 15ga, 15gg, 15zzb, 15zze, 15zze² Zakona z dne 2. marca 2020 o posebnih rešitvah v zvezi s preprečevanjem, ukrepanjem proti in izkoreninjenjem COVID-19, drugih nalezljivih bolezni in kriznih razmer, ki so jih povzročile;

subvencije za samozaposlene osebe brez zaposlenih, kot je določeno v členu 15zzc Zakona z dne 2. marca 2020 o posebnih rešitvah v zvezi s preprečevanjem, ukrepanjem proti in izkoreninjenjem COVID-19, drugih nalezljivih bolezni in kriznih razmer, ki so jih povzročile;

posojila, ki se lahko pretvorijo v subvencije, za samozaposlene, mikropodjetja in nevladne organizacije, v znesku, ki se dejansko pretvori v nepovratna sredstva, kot je določeno v členih 15zzd in 15zzda Zakona z dne 2. marca 2020 o posebnih rešitvah v zvezi s preprečevanjem, ukrepanjem proti in izkoreninjenjem COVID-19, drugih nalezljivih bolezni in kriznih razmer, ki so jih povzročile.

Člen 4

Poljska do [*DATUM: 6 mesecev po datumu objave tega sklepa*] in nato vsakih 6 mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Republiko Poljsko.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*